

Tamer Çilingir: İZMİR'İ YAKAN MUSTAFA KE-MAL VE ASKERLERİDİR

Posted on 15/09/2016

Tarih 13 Eylül 1922... Son kalan Rum ve Ermeni varlığını da yok etmek için resmen ateşe verilir koca bir kent... Ege'nin incisi İzmir ateşler içinde kavrulur, yanar... 2 milyon 600 bin metrekarelik bir alanda 20 binden fazla ev, işyeri, hastane, kilise ve okullar yok edilir, ateşler içinde binlerce insan yanarak son nefeslerini verir...

Yaşanan planlı bir hareketle yapılmış korkunç bir katliamdır... Ama o kibriti çakanlar, alçakça ve vahşice çıkardıkları 'yangını'n sorumluluğunu üstlenmez...

İzmir'i yakanlar ve ölenler bilir de yangının nasıl çıktığını, kimin çıkardığını; Türkiye Cumhuriyeti'nin kanlı kuruluş tarihini yalanlarla baştan yazanlar; başkaları bilmesin, duymasın, anlatmasın diye örtbas eder, iftiralarla gizlerler...

Resmi tarihin yalanlarından, hem de büyük yalanlarından biri "İzmir Yangını" üzerinedir. Tabi bu konuda yazılı çizili "belgelerin" yangına dair çelişkili içeriklere sahip olması bu yalanlarla insanların kandırılmasında önemli bir rol oynar. Öyle ki bu yazılı çizili "belgelere" bakıldığında İzmir yangını kimin çıkardığına ilişkin çelişkili hedefler gösterilir... İzmir yangını kim tarafından yapılmıştır sorusunun yanıtları;

Savaşı kaybeden Yunan ordusu tarafından İzmir'den kaçarken çıkarılmıştır,

Yunan ordusunun yenilmesinden sonra buna tahammül edemeyen Rumlar tarafından çıkarılmıştır,

Ermeniler tarafından çıkarılmıştır,

Türkler tarafından çıkarılmıştır,

Merkez Ordusu Komutanı Sakallı Nurettin Paşa tarafından çıkarılmıştır, başlıklarıyla sıralanabilir.

Türkiye'deki resmi tarihe ve resmi tarihçilere göre ise işte Yunan ordusu mu, İzmirli Rumlar mı, Ermeniler mi yakmıştır bu pek belli değildir ama İzmir'i yemin billah Türkler yakmamıştır... Ama onları bizzat yalanlayan da dönemin İzmir'inin en önemli gazetecilerinden biri olarak kabul edilen, sonradan Mustafa Kemal ile tanışıp dost olan hatta milletvekilliği de yapan Falih Rıfık Atay olur... Resmi tarihe ve resmi tarihçilere darbeyi, Falih Rıfık Atay'ın İzmir yangını çıkaran kişi olarak dönemin Merkez Ordusu Komutanı Nurettin Paşa'yı işaret etmesi vurur... Üstelik de bu iddia Mareşal Fevzi Çakmak tarafından da doğrulanacaktır...

2 MİLYON 600 BİN METREKARELİK BİR ALANDA 20 BİNDEN FAZLA EV VE İŞYERİ YOK OLDU

İzmirAslında İzmir yangınına incelerken öncelikle dikkat çeken yangının çıkış tarihidir... İzmir yangının resmi, gayri resmi tüm kaynaklarda tarihi 13 Eylül 1922'dir. Yani Yunan ordusunun İzmir'den çekilişinden tam dört gün sonra çıkmıştır. Yani Yunan ordusunun geri çekilirken yangını çıkardığı iddiaları, resmi tarihin kendi "tarihiyle" dahi çelişkilidir. Zira resmi tarih, Yunan ordularının işgaline TBMM Orduları'nın 9 Eylül 1922'de son verdiğini söyler.

Bu konuda 2008 yılında bir makale yayınlayan ve yukarıda sıraladığım iddialara dair birçok kaynağı ve yazılı "belgeyi" de ortaya koyan Ayşe Hür de İzmir yangınının sürecini şu

sözlerle ifade eder:

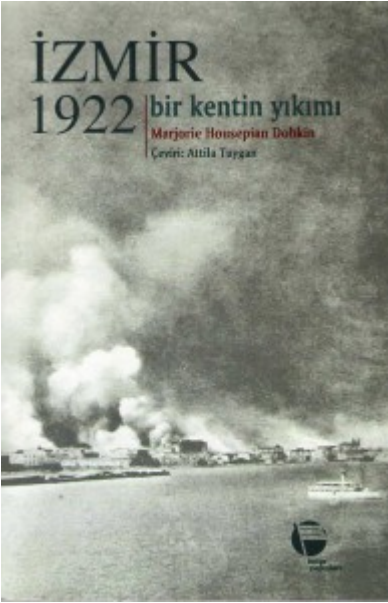
“Sonuçta, ister Rum mahallesinden çıksın ister daha sonra pek çok kaynağın ittifak edeceği gibi Ermeni mahallesinden çıksın, 13 Eylül’de pek çok noktadan birden başlayan yangın, o ana kadar denizden esen hâkim rüzgar imbatın yerini güney-güneydoğu yönünden esen rüzgarın almasıyla 14 Eylül’de batıya doğru yayılır. 15 Eylül’de kontrol altına alınır ama ancak 18 Eylül’de söndürülebilir. 23 Eylül günü Hisar Camii arkasında yeni bir yangın başlar. Şehrin tekrar güvenli hale gelmesi ancak 30 Eylül’de olacaktır. Bu tarihe kadar Ermeni, Rum mahalleleri tamamen, Avrupalıların yaşadığı Frenk Mahallesi ise kısmen yanmıştır. Muhtemelen 15 Eylül’de rüzgârın tekrar imbata dönmesi sayesinde Türk ve Yahudi mahallelerine zarar gelmemiştir. Yangında yaklaşık 2,6 milyon metrekarelik bir alan, 25 bin ev, işyeri, kilise, hastane, fabrika, depo, otel ve lokanta yok olmuştur. Türk ordularının önünden İzmir’e doğru sürülen Rum ve Ermeni sayısının İzmir’de yaşayanlarla birlikte 500 bine yakın olduğu, bunların ancak 320 bininin gemilerle tahliye edilebildiği, geri kalan 180 bin kişinin çeşitli biçimlerde yaşamını yitirdiği kabul edilir.” (1)

30 Mart 1923 tarihinde İzmir’de yayınlanan Ahenk gazetesinde çıkan habere göre ise 14.004 hane yanmış, Müslümanlara ait 6 bin 410 hane, dükkan ve mağazanın yanısıra Rumlara ve Musevilere ait 1648 yer ise yanmamıştır. (2) Yangını Rumlar çıkardı ise -ki bu iddiaya göre Rumlar, Türklerin eline geçeceğine yakarız evlerimizi demişlerdir güya- bu 1648 ev hane ya da dükkanı yakmayan Rumlar, Türklere iyilik yapmış olurlar demek ki.

Rumların Aya Fotini, Aya Yorgi ve Ermenilerin Surp Stefan kiliseleri niye yandı? Her biri geniş avluların ortasındaki bu kutsal kiliseleri yakmak, içindeki Meryem ve İsa tasvirleriyle birlikte yakmak için gerçekten topluca dinden çıkmış olmak, çıldırmış olmak gerekmiyor mu?

İZMİR'DE ERMENİ VARLIĞINI YOK SAYAN RESMİ TARİH, 'İZMİR'İ ERMENİLER YAKTI' DİYOR

Onyıllarca her 9 Eylül'de 'İzmir Yangını'na ilişkin manşete taşınan meşhur bir başlık vardır: "Kahpe Yunan kaçarken İzmir'i ateşe verdi" diye...

Anlaşılan o ki, Yunan ordusu ve Rumlar iddiası pek inandırıcı olmasa gerek, giderek, İzmir Yangını'nın müsebbibi olarak Ermeniler tezine sarılmaya başlanmıştır. İzmir'de Ermeni varlığını yok sayan bir zihniyetin, böyle bir iddiada bulunması da gülünç olmakla beraber, başta da bahsettiğim üzere yazılı çizili bir çok yerli ve yabancı "belge" bu iddiaya da dayanak oluyor. Örneğin Fransız Le Matin gazetesi, Ermenilerin yaktığını ileri sürer. Yine İzmir'de Amerikan Koleji Misyon Başkanı Maclahlan " "Türk üniforması giymiş Ermeni teröristlerin yangınları çıkardığına kanaat getirdim. Anlaşıldığı kadarıyla böyle yapmakla Türk ordusuna karşı Batı'nın müdahale etmesini planlıyorlardı" diyor.

İzmir'i Ermeniler yaktı diyenlerin en çok atıfta buldukları belge, 1910-1922 arasında İzmir İtfaiye Şefi Paul Grescovich'in (Sırp asıllı Avusturya-Macaristan vatandaşıdır) yangın esnasında Near East Relief adlı yardım kuruluşu adına İzmir'de bulunan Amerikalı mühendis Mark Prentiss'e anlattıklarıdır. Prentiss'in ABD'ye döndükten sonra hazırladığı ve Amiral Bristol'a, gönderdiği kapsamlı raporun bir kısmı Grescovich'in anlattıkları üzerine inşa edilmiştir. Ayşe Hür'ün aynı makalesinde konuya ilişkin değerlendirmeleri şöyledir:

"Prentiss ilk kez 10 Eylül'de ikinci kez ise 13 Eylül'de yangın çıktıktan sonra görüşen Grescovich'e göre her yıl bu aylarda on günde bir yangın çıkarken, bu yıl Eylül'ün ilk

haftasında günde beş yangın çıkmış ve kendisinin kırılmış teşkilatı bunlarla başa çıkmayı başarmıştır. Pazar gecesi, Pazartesi günü ve gecesi aynı anda çıkan pek çok yangın ihbarı aldığını söyleyen Greschovich bu yangınlarla baş etmekte zorlandığını çünkü Türk askeri valisi Kazım Paşa'nın departmanındaki Rum asıllı itfaiyecileri görevden aldığını anlatıyor. Daha önce yüze yakın olan personel böylece 37 kişiye düşmüş. Paul Grescovich bu yüzden Eylül'ün 10'undan 13'üne kadar çıkan yangınlardan Türkleri sorumlu görür. 13 Eylül sabahı iki Ermeni rahibin önderliğinde Ermeni Okulu'ndan ve Dominikan Kiliselerinden çıkan birkaç bin Ermeni rıhtıma doğru uzaklaştıktan sonra bu kişilerin boşalttığı yerleri incelediğini, oralarda gaz emdirilmiş ve yakılmaya hazır meşaleleri bulduğunu anlatır. Grescovich Türk yetkililerine defalarca başvurduğunu ancak ilk yardımın saat akşam 18.00'de geldiğini belirtir. 100 askerlik birlikle saat 20.00'de yangını söndürmeye başlamışlar. Askerler yangının yayılmasını önlemek için evleri bombalamışlar.

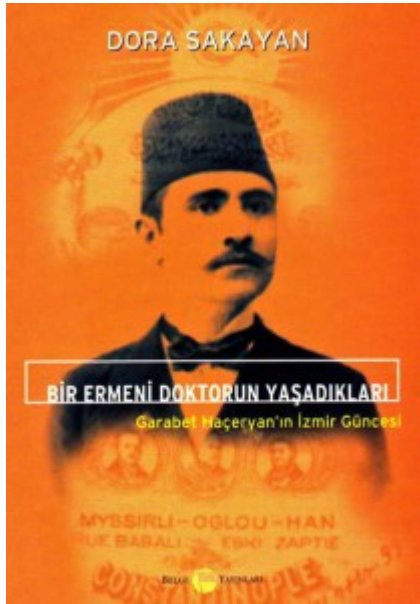
Prentiss, Greschovich'in bu anlatımlarına ve bazı şahit ifadelerine dayanarak Ocak 1923'te Amiral Bristol'e sunduğu raporda 'Ermenilerin ve Yunanlıların, elde ettikleri ganimetlerin Türklerin eline geçmesini istemedikleri herkesçe biliniyordu. Yangının çıkmasından günler önce. Ermeni gençlerinden oluşan bir grubun İzmir'i yakmak üzere organize edildiğini söyleyen raporların varlığıda biliniyordu" denmektedir." (3)

Ancak bu belge bir çok tarihçi tarafından ciddiye alınmaz. Zira Mark Prentiss, henüz olayın sıcaklığı sürerken ve Amiral Bristol'e raporunu yazmadan önce, serbest muhabiri olarak çalıştığı New York Times gazetesinin 18 Eylül 1922 tarihli nüshasında yayınlanan 'Relief man tells tragedy' başlığıyla çıkan yazısında, İzmir'in Türklerin eline geçmesinden sonra binlerce kişinin Türk kuvvetlerince öldürüldüğünden ve şehri yağmaladığından söz ettikten sonra kendi şahit olduğu bazı yağma ve öldürme olaylarını anlatır ardından "Bizlerin çoğu gözlerimizle gördük -ve bunları doğrulamaya hazırız- Türk askerleri ellerindeki gazlı maddeleri caddelere ve evlere atan askeri yetkililerce yönetiliyorlardı. Konsolos yardımcısı Barnes bir Türk askerini Gümrük Binasını ve Pasaport Bürosu'nu ateşe verirken görmüş. Aynı şekilde Binbaşı Davis [Kızılhaç yetkilisiydi C. Clafun Davis'ten söz ediyor olmalı] Türk

askerlerini evleri ateşe verirken gördüğünü söyledi. Donanma devriyesi de Amerikan Okulu civarında çıkan yangının Türkler tarafından çıkarıldığına şahit olmuş” diye yazar.

Ermeni araştırmacılara göre, Prentiss, bu görüşlerini ‘Yunan ve Ermeni düşmanı’ olduğu yazılarından bilinen Amiral Bristol’ün baskıları ile değiştirmiştir.

Yani resmi tarihçiler İzmir’de Ermeni varlığını kabul etmek pahasına bu belgeleri kendilerine dayanak göstererek bu iddialarını sürdürüyorlar hala.

Ayşe Hür bu konuyu kapsamlı ve tüm iddialarının dayanaklarını da paylaşarak tartışmış makalesinde. E. Alexander Powell adlı bir yazar 1923’te yayınladığı The Struggle for power in Muslem Asia (The century Co. New York/London) kitabından, Ermeni asıllı Amerikalı yazar Margaret Housepian (Hovsepyan) Dobkin’in 1971’de yayınladığı Smyrna 1922: Destruction of a City (Kent State University Press,1988) adlı ödüllü araştırmasından, Lowry’dan, “Türk dostu” Bernard Lewis, Stanford Shaw gibi yazarlardan, Bilge Umar’dan, ABD’nin İzmir Konsolosu olan ve şehre Türk ordusunun girmesiyle 11 Eylül 1922 günü (yangından önce) İzmir’den ayrılan George Horton’un

emekliye ayrıldıktan sonra yazdığı ve 1926’da The Blight of Asia (‘Asya’nın belası’ diye tercüme edilebilecek bu adla Türkler kastediliyordu) adlı kitaptan, Mehmet Coral’a, Halide Edip Adıvar’a, Falih Rıfki Atay’a, Mareşal Fevzi Çakmak’a, İsmet İnönü’ye kadar bir çok kaynak dile getirilip iddiaları ortaya konulmuş.

Dora Sakayan’ın Belge Yayınları’ndan çıkan bir kitabı (Bir Ermeni Doktorun Yaşadıkları: Garabet Haçeryan’ın İzmir Güncesi, Belge Yayınları, 2005), Pelin Böke’nin gerçekleştirdiği bir sözlü tarih araştırması (İzmir 1919-1922:Tanıklıklar, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2006),

Leyla Neyzi'nin "Ben Kimim? Türkiye'de Sözlü Tarih, Kimlik ve Öznellik" başlıklı kitabı (İletişim Yayınları, 2004), İzmir'in ünlü yazarı Samim Kocagöz'ün oğlu olan Fadıl Kocagöz'in sözlü anlatımlarıyla, bugüne kadar ortaya atılan iddialara dair bir fikre sahip olmak mümkün.

İpek Çalışlar, İzmir'in önde gelen ailelerinden birinin kızı olan Mustafa Kemal'in eşi Latife'nin gerçek öyküsünü araştırırken, İzmir'in yakılışına ilişkin efsaneyi sarsalayan tanıklıkları da yeniden bir araya getirir.Şimdi de İpek Çalışlar'a kulak verelim: (4)

"İzmir'i kim yaktı gerçekten

İzmir'i bugün söylendiği gibi gerçekten Rumlar mı yakmıştı? Kaybeden tarafın yakmış olması akla uygun gelse de yangının çıkışı üzerine yazılanlar çelişkili.

15 Eylül tarihli New York Times gazetesi İzmir'i Türklerin yaktığını öne sürmüştü. Yunanlıları suçlayan yayınların sayısı da az değildi.

Dönemin ünlü gazetecisi ve o günlerde Beyaz Köşk'e konuk olan Falih Rıfki Bey (Atay) yangından Nurettin Paşa'nın sorumlu olduğunu yazıyor:

smyrna-30

Falih Rıfki ne yazıyor?

'Gâvur İzmir karanlıkta alev alev, gündüz tüte tüte yanıp bitti. Yangından sorumlu olanlar, o zaman bize söylendiğine göre, sadece Ermeni kundakçıları mı idi? Bu işte ordu komutanı Nurettin Paşa'nın hayli marifeti olduğunu söyleyenler çoktu. (...)'

'Bildiklerimin doğrusunu yazmaya karar verdiğim için o zamanki notlarımdan bir sayfayı

buraya aktarmak istiyorum:

İzmir'i niçin yakıyorduk? Kordon konakları, oteller ve gazinolar kalırsa, azınlıklardan kurtulamayacağımızdan mı korkuyorduk? Birinci Dünya Harbi'nde Ermeniler tehcir olduğu vakit, Anadolu şehir ve kasabalarının oturulabilir ne kadar mahalle ve semtleri varsa, gene bu korku ile yakmıştık. Bu kuru kuruya tahripçilik hissinden gelme bir şey değildir. Bir Avrupa parçasına benzeyen her köşe sanki Hıristiyan veya yabancı olmak, mutlak bizim olmamak kaderinde idi.' (5)

İsmet Paşanın anısı

İsmet Paşa (İnönü) yangın "nereden başladı, kim başlattı bilmiyorum" ifadesini kullanıyor:

'İzmir'e girdiğimiz günlerin bende kalan en acı hatırası yangındır. Bu yangınların sebepleri büyük tarih hadiseleri içindeki sebeplerdir. Küçükler emir aldıklarını söylerler büyükler disiplin kalmadığını söylerler.' (6)

Yunanlılara karşı girişilen son harekâta 1. Ordu komutanlığına getirilen Nurettin Paşa'nın vukuat listesi kalabalıktı, İzmit'te gazeteci Ali Kemal'in linç edilmesinden sorumlu tutulmuş, Kuvayı Milliye askerlerinin İzmir'e girdiği gün de Rum başpiskoposun katlinde rol oynamıştı.

Fevzi Çakmak ne diyor?

Mareşal Fevzi Çakmak, "Nurettin Paşa'nın kısa görüşünün sonu acı biten iki olaya neden olduğunu" kaydediyor: Biri, İzmir'in büyük yangını, diğeri Gazi Kemal'in bu yangın münasebetiyle yerleştiği otelden Latife Hanım'ın Göztepe'deki evine yatılı misafiretidir (misafirliği). Bunlardan birincisinde kısmen Nurettin Paşa'nın kısa görüşü, ikincisinde de tesadüf denilen müessir amil (etken neden) olmuştur.(7)

Kurtuluşu izleyen büyük yangın İzmirliilerin moralini bozmuştu, İsmet Paşa'nın anlatımına göre, İzmir'de neşeli geçen ilk üç günden sonra tekrar karanlık bir hava çökmüştü, İzmir'i aldık ama İzmir şehri Anadolu'nun yarısıyla beraber harap oldu havası ortalığı sarmaya başlamıştı.

Ne var ki, Mustafa Kemal İzmir'e girmekle büyük davayı kazanmış olduklarına herkesi yeniden inandırmıştı. Her şeyi tamirin bir mesele olmadığını söylüyordu. Yangın havasına iyimserlik ve güzel gelecek hülyaları iki üç gün içinde hâkim olacaktı. (8)

Mustafa Kemal ne diyor?

Mustafa Kemal, yangınla ilgili olarak Hariciye Vekili Yusuf Kemal'e şu telgrafı yollamıştı:

İzmir yangını hakkında atideki (aşağıdaki) tarzda beyanatta bulunmak lazımdır. Ordumuz İzmir'e her türlü kazadan muhafaza etmek için şehre girmeden evvel tedabir (tedbirler) almıştır. Ancak Yunanlılar ve Ermeniler daha evvel vücuda getirdikleri teşkilatla İzmir'i kamilen ihrak etmeyi (yakmayı) tasmim (niyet) etmişlerdi.

Kiliselerde Hristosmos'un vermiş olduğu nutuklar ki İslamlar tarafından işitilmişti, İzmir'i yakmak bir vazife-i diniye olarak tebliğ edilmiş bulunuyordu. Harik (yangın) bu teşkilat tarafından vücuda getirilmiştir.

Hariki askerlerimize atıf (yükleyen) ve isnat (iftira) edenler bizzat gelip İzmir'e vaziyeti görebilirler. Yalnız böyle bir iş için resmî tahkikat mevzubahis olamaz. Elyevm (hâlâ) burada bulunan her milletten gazeteciler zaten bu zaviyeyi ifa etmektedirler...

Başkumandan Mustafa Kemal, 17 Eylül 1922 (9)

SAKALLI NURETTİN PAŞA KİMDİR? İZMİR'İ YAKMA EMRİNİ KİMDEN ALMIŞTIR?

Aslında İzmir Yangını'nı çıkaran kişi olarak bütün oklar Merkez Ordusu Komutanı Sakallı Nurettin Paşa'yı gösterir göstermesine de, resmi tarihçiler Mustafa Kemal'i aklayabilmek için ondan pek hazetmediği yalanıyla bu duruma yeni bir kılıf uydurmaya başlarlar...

Mustafa Kemal'in emriyle Koçgiri'de Kürtlerin, Pontos'ta (Karadeniz) Rumların kanına girmekten çekinmeyen Nurettin Paşa her nasılsa İzmir yangını sürecinde 'hazmedilmeyen' kişi olmuştur...

Gerçekler gizlenemeyecek kadar çarpıcıdır ve bu yüzden de Nurettin Paşa'nın olaydaki sorumluluğu Falih Rıfki Atay'ın ve İsmet İnönü'nün anlatımlarında da geçer. Üstelik Falih Rıfki Atay her şeyi açıkça itiraf da eder söyleminde:

"İzmir'i niçin yakıyorduk? Kordon konakları, oteller ve gazinolar kalırsa, azınlıklardan kurtulamayacağımızdan mı korkuyorduk? Birinci Dünya Harbi'nde Ermeniler tehcir olduğu vakit,

Anadolu şehir ve kasabalarının oturulabilir ne kadar mahalle ve semtleri varsa, gene bu korku ile yakmıştık. Bu kuru kuruya tahripçilik hissinden gelme bir şey değildir. Bir Avrupa parçasına benzeyen her köşe sanki Hıristiyan veya yabancı olmak, mutlak bizim olmamak kaderinde idi."

İzmir yangınına anlayabilmek ve münferit bir şey olmadığını algılayabilmek için bu noktada bu Sakallı Nurettin Paşa'nın kim olduğuna, fikirlerine de bakmak gerekir... Hatta onun sözlerine:

"Bütün Rumlarda bir devlet mefkuresi vardır. Fikrimizce, memleketimizdeki Rumlar bir

yılandır. Bu yılanların zehirleri kadınlardır'' Nurettin Paşa İzahnamesi'nden (10)

Böyle diyordu izahnamesinde, yaptığı zulmün haklılığını ispat etmek için. O, hem Koçgiri'de hem Pontos'da kadın, erkek, çoluk çocuk ayırmaksızın kan döken Mustafa Kemal'in sadık askerlerinden Merkez Ordusu komutanı Nurettin Paşa, namı diğer Sakallı Nurettin Paşa idi.

TBMM oturumlarında konuşulanlar incelediğinde ise Nurettin Paşa'nın Mustafa Kemal'den aldığı emirler doğrultusunda ve onun himayesinde hareket ettiğini daha iyi anlayabilmek mümkündür.

11 Ağustos 1921 günü TBMM gizli oturumunda söz alan milletvekilleri (İsmail Şükrü Efendi, Osman Fevzi Efendi, Zekai Bey) Koçgiri'de yaşananların sorumluluğunun Nurettin Paşa'ya ait olduğunu söylerler. (11) Koçgiri'de yüzlerce insan sorgusuz sualsiz tutuklanması, teslim olanların dahi kurşunlanmasını eleştirirler.

4 Ekim 1921 günü TBMM gizli oturumunda ise bu kez Koçgiri'nin yanısıra Pontoslu Rumlara yönelik uygulamalar gündeme getirilir ve tartışılır. Milletvekillerden bir kısmı yapılanlarda Nurettin Paşa'yı sorumlu tutarak görevden derhal alınmasını isterken, bazıları da Nurettin Paşa'nın asılmasını ister. Mustafa Kemal'in karşı çıkar... Buna rağmen Meclis, Nurettin Paşa'nın görevden alınmasına ve muhakeme edilmesine karar verir. Ayrıca Koçgiri ve Pontos 'isyanları'nı yerinde incelemek için bir araştırma heyeti kurulmasını kararlaştırılır. (12)

MUSTAFA KEMAL, PAŞASINI SAVUNUYOR

Araştırma heyeti Nurettin Paşa'dan işlediği suçlarla ilgili izahat vermesini ister... Nurettin Paşa'nın izahnamesi Meclis'in 16 ve 17 Ocak 1922 tarihlerindeki gizli oturumlarında üyelere okunur. Başkomutan ve TBMM başkanı Mustafa Kemal, yaptığı konuşmada; sözkonusu izahnameyi okuduktan ve araştırma heyetiyle konuyu görüştüğten sonra Nurettin Paşa

hakkında verilen muhakeme edilme kararının ağır olduğunu ve bu kararın kaldırılmasını istediğini söyler. Üyelerden bazılarının itirazına rağmen, Mustafa Kemal'in ağırlığını koymasıyla, Meclis Nurettin Paşa'nın muhakeme edilme kararını kaldırır. (13)

Mustafa Kemal'in koruma altına almasının ardından Nurettin Paşa için terfi yolu da açılacaktır...c1922'de Ali İhsan Paşa'nın görevden alınması sonrasında Refet Paşa ve Ali Fuat Paşa'nın komutanlık teklifini reddetmesi üzerine 29 Haziran 1922 tarihinde 1. Ordu komutanlığına atanır. Yunanların Anadolu'yu terketmesinden sonra Nurettin Paşa Ferikliğe (14) terfi eder.

Görüldüğü gibi 29 Haziran ile 13 Eylül arasında sadece 2,5 aylık bir süre vardır. Yani Sakallı Nurettin Paşa, Mustafa Kemal'in sadık askeridir ve onun emri dışında hareket etmez. Karşılığında da, Mustafa Kemal onu her koşulda korur kollar.

AKILLARI DUMURA UĞRAMIŞ TARİHÇİLER, YAZARLAR, AYDINLAR

Bütün bu belgelerin ışığında (ki ben buraya Türkler yakmıştır iddialarıyla ilgili onlarca yabancı yazılı çizili 'belge' olmasına rağmen, tek birine dahi değinmedim) "İzmir'i kim yakmıştır?" sorusunun yanıtı aranıyor hala.

Yangında yaklaşık 2,6 milyon metrekarelik bir alan, 25 bin ev, işyeri, kilise, hastane, fabrika, depo, otel ve lokanta yok olmuştur. Türk ordularının önünden İzmir'e doğru sürülen Rum ve Ermeni sayısının İzmir'de yaşayanlarla birlikte 500 bine yakın olduğu, bunların ancak 320 bininin gemilerle tahliye edilebildiği, geri kalan 180 bin kişinin çeşitli biçimlerde yaşamını yitirdiği kabul edilir.

Yangının sonuçları ortadadır. Küçük Asya'daki son Hristiyan kitle de bu yangın yüzünden ortadan kaldırılmış ya da sürgüne zorlanmıştır. Ermeni, Süryani Soykırımı ile başlayıp,

Pontos Soykırımı ile devam eden sürecin Mübadele öncesi son halkası da tamamlanmıştır. Böylelikle Birinci Jöntürk Dönemiyle İttihatçılarca başlatılan süreç, İkinci Jöntürk Dönemi Kemalistlerce sonlandırılmıştır. Bunu görmemek için ancak kör olmak gerekir. Bunun dışında hangi belge ne demiş, ne iddia etmiş bunların bir anlamı var mıdır? Hala “objektiflik” adına, karşılıklı iddialar var (üstelik de yabancı kaynaklardan ‘yazılı çizili’) deyip orta yol bulmaya çalışmanın iyi niyetle, tarihçilikle, bilimle, bilimsellikle hiç bir ilgisi yoktur.

Birkaç akli başında tarihçi, yazar, düşünür dışında ne yazık ki birçoğunun akılları dumura uğramıştır. Resmi tarihçileri bu konuya dahil bile etmiyorum zaten.

Öyleyse “İzmir’i kim yakmıştır” sorusunun yanıtı, kısaca MUSTAFA KEMAL’dir, Mustafa Kemal’in askerleridir. Tıpkı Pontos ülkesini, Karadeniz’i Topal Osman ve çetelerine, sadık askeri Sakallı Nurettin Paşa’ya verdiği emirlerle kan gölüne çevirdiği gibi...

Kaynak:

1. Ayşe Hür, Taraf, 14.09.2008 tarihli “1922’de Güzelim İzmir’e Kimler Kıydı?” başlıklı makalesi
2. 30 Mart 1923 Ahenk gazetesi: “Şehrimiz İstatistik Müdüriyetince elde edilen malumata göre İzmir’de mevcut 42.945 haneden hariki hasıl esnasında 14.004 hane muhterik olarak 28.941 hane elyevm mevcut olan dükkân ve mağaza miktarı da 9.696 adettir. Bunların 6.410 adedi İslamcılara, 1648’i Rumlara ve mütebakisi Musevilerle ecnebilere aittir.”
3. Ayşe Hür, Taraf, 14.09.2008 tarihli “1922’de Güzelim İzmir’e Kimler Kıydı?” başlıklı makalesi
4. İpek Çalışlar, Latife, Doğan Kitap, 2006, Sayfa:54-55-56.
5. Falih Rıfkı Atay, Çankaya, Doğan Kardeş Matbaacılık, İstanbul, 1969, Sayfa: 325.
6. Teoman Özalp, Kazım Özalp Atatürk’ten Anılar, İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara,

- 1992, Sayfa: 300
7. İsmet İnönü, Hatıralar 1, haz.Sabahattin Selek,Bilgi Yayınevi, İstanbul,1985, Sayfa: 300
  8. Süleyman Külçe, Mareşal Fevzi Çakmak, Askeri Hususi Hayatı,1. cilt, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul,1953, Sayfa 236; Aktaran: Oğuz Atay, Gazi, Truva Yayınları, İstanbul, 2005, Sayfa: 87
  9. Bilal Şimşir, Atatürk ile Yazışmalar, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1981, s.274.
  10. İki İsyen Pontos, Koçgiri; Bir Paşa Nurettin Paşa, Prof.Dr. Mustafa Balcıoğlu, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, Haziran 2000, Sayfa 275
  11. TBMM Gizli Celse Tutanakları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Cilt 2, 1985 Ankara, Sayfa 204, 205
  12. TBMM Gizli Celse Tutanakları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Cilt 2, 1985 Ankara, Sayfa 252-287
  13. TBMM Gizli Celse Tutanakları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Cilt 2, 1985 Ankara, Sayfa 626-650
  14. Ferik, Osmanlı Devletinin son dönemi ve Cumhuriyetin ilk yıllarında kullanılan Mirliya ile Birinci Ferik rütbeleri arasında olan ve günümüz rütbelerinden Tümgeneral ile Korgeneral rütbeleri arasında bir askeri rütbe.

Kaynak: devrimcikaradeniz.com